

Schoon genoeg van kernenergie

(April 2011)

“Kernenergie is iets wat ons te boven gaat. Het is te groots; er zijn teveel problemen, te grote risico's voor te lange tijd. Het gaat de menselijke maat te boven. Kernenergie moeten we niet doen!”
Dit zijn de woorden van Wubbo Ockels tijdens een manifestatie in Amsterdam tegen kernenergie op 16 april 2011. Deze manifestatie 'Schoon genoeg van kernenergie' werd georganiseerd door Greenpeace, WISE en de linkervleugel van ons politieke landschap.

Een paar dagen eerder mail ik me een GroenLinks-bus binnen. Op vrijdagochtend zie ik op m'n werk op de Hanzehogeschool een wit, blanco plakkaat liggen. Stevig genoeg voor een stevige leus! Wil het afrekenen, maar een collega verbied het me. Ik wandel naar de creatievelingen van de HanzeMag die taalvirtuozen teksten uit de losse pols schudden in een tempo wat zelfs Rutte met z'n symboolpolitiek van 130 km per uur, niet bij kan houden. “Verhagen, zie eens de zon zij”, “Kabinet, ga de voordelen van kernenergie eens uitleggen in Japan”, “We kunnen van de wind leven”, “Met zon en wind is geld als water te verdienen”, “Een kernachtig alternatief: zoek de zon op”. Een poëtische tekst “In de kern van m'n hart is liefde vaak een (s)melt down” hangt al een paar weken naast wat andere Japanse-tsunamiteksten voor m'n raam weg te smelten in het aangename voorjaarszonnetje. Een variant hierop is “Kernenergie is als liefde, voor je het weet heb je een (s)melt down”. Cru, hard, maar duidelijk. Bovendien heb je op een spandoek niet de woordelijke ruimte om al te veel nuance aan te brengen. Voor een protestbord is het beter de smeltende s tussen haakjes weg te laten, zo adviseert de nestor van de HanzeMag me. En inderdaad: een smeltdown geeft immers een ondertoon aan die de boventoon in verwarring kan brengen waardoor de boodschap vertroebelt. Als je smelt van verliefdheid of liefde dan

associeer je dat met geluk, een stralende lach en natuurlijk ZON als bron van het leven, wat je samen wilt beleven. Je wilt voor elkaar het zonnetje zijn. Dat noemen we dan lief, liever, liefste. Daar wil je die vernietigende nucleaire-energie niet bijhebben. Een schijnende zon in plaats van de schijnzon die kernenergie is. Een meltdown gaat gepaard met dingen die we juist niet willen: niet te koelen verhitte waarbij de kern van de kernreactor smelt waardoor radio-actief materiaal vrijkomt wat mens en dier vergiftigt. Noem het wat mij betreft een verkrachting van energie. Van de vele energiebronnen zoals wind-waterkracht, zon, kolen- en kerncentraalstroom, is deze laatste -als je er niet veilig mee omgaat- als het lopen van een blauwtje of erger: hiv-hiv-hoera het krijgen van een soa. Kernenergie en liefde zijn te groots om te beredeneren, is niet uit te leggen en gaat de menselijke maat te boven. Kernenergie is de spreekwoordelijke wolf in schaapskleding. Vriendelijk glimlachend vanaf een sticker, maar o zo vals. Het is als zo'n tosti-ijzer van het dom geluk, zo'n hoogtezon. Het vreet alleen maar energie. Voorstanders van kernenergie geven altijd aan dat het 'goedkoop' is, maar dat is maar net wat je in de prijs verdisconteert. Hierbij valt te denken aan de afvoer- en opslag van het kernafval en de ontmantelingskosten van de na 30-40 jaar verouderde centrale. De opslag van het kernafval is voor duizenden jaren, dan bestaat de vervuiler niet meer! Deze (kern)waardes worden dus betaald van de belastingbetaler die over bijvoorbeeld 100 jaar leeft en onze troep mag bewaken en erover mag waken. Zijn dat de normen en waarden? Waarde is niet te koop maar huist in het hart waar liefde woont.

Kernenergie leidt aan een meltdown-syndroom met nucleaire verwijten over en weer. Keer op keer. Zo ontstaat een breuklijn waar éenderde van de relaties op gebouwd is. Wat uit liefde is ontstaan, eindigt met een deuren slaan. Met de kinderen wast men elkaar de oren. Als je liefde door een cynische zwartgallige bril bekijkt dan lijkt kernenergie een stukje veiliger want niet één op de drie....

Voor de achterkant van het spandoek kies ik voor een kinderlijke slogan en schrijf op een meer bevrijdende toon: "Eerst je kernafval opruimen, dan buiten spelen".

Een collega is zo vriendelijk het nog onbeschreven bord naar Middelstum te vervoeren. Met geschuif van uitgeprinte letters wordt het papier gevuld. De grote lijnen zie ik nu eenmaal beter dan het detail. Dat detail heet vandaag tape-nood. Ter elfde ure loop ik naar de buuf om nog een rolletje plakband te halen.

Vele uren later in Amsterdam hoor ik een azijnzeurpiet een klaagzang zingen over een hem tegenvallend aantal mensen "toen jij nog maar net kruipen kon, meneertje....dat waren nog eens demonstraties". Het ontbreekt me aan de adremiteit om te zeggen dat niemand hier namens zichzelf staat. Alleen al bij het maken van dit simpele bord hebben meerdere mensen meegedacht of meegeholpen. Als we allemaal die betrokken achterban hadden meegenomen stonden we nu nog ergens bij Almere in de file. Door mensen te enthousiasmeren en erbij te betrekken gaat het werken als een olievlek. Al is dat in deze context een ongelukkig gekozen woord, want die vlek willen we juist wassen. Van die olie(verslaving) willen we graag af. Een olievlekwerking als een ketting waar ieder zijn eigen parelkraaltje aaneenrijgt.

Terug naar afgelopen zaterdagochtend. We verzamelen ons bij het busstation in Groningen. Ondanks de mail een half etmaal eerder dat er nog genoeg plaatsen zijn, is de bus tot staanplaatsen toe gevuld. Via de remise waar een grotere exemplaar gereed staat, vervolgen we een ontspannen reis naar Amsterdam.

Enkele uren later arriveren we bij de Prinsengracht in de hoofdstad. Getooid in de clubkleuren en met de nodige beschilderde leuzen boven de hoofden lopen we onder veel bekijks richting De Dam. De kick-off wordt gegeven door een indrukwekkend optreden van Japans trommelgeweld. Prachtig!

De duurzame rasoptimist Wubbo Ockels gaf de drieduizend aanwezigen college: hij vergeleek de aarde met een ruimteschip. De ruimte is niet uniek, maar de aarde is dat wel. Onze aarde is omschild door de atmosfeer die ons ruimteschip beschermt tegen 'van buiten komend onheil'. De sterkte van de atmosfeer is afhankelijk van het handelen van de bemanning van moeder aarde. Die bemanning, dat bent u, dat ben jij en dat ben ik. Wij, allen samen. Zie op internet de site: www.happyenergy.nl.

Indrukwekkend is het relaas van iemand die in 1986 de ramp in Tjernobyl in de Oekraïne van dichtbij heeft meegemaakt. Periodiek worden de mensen daar nog regelmatig gescreend op schildklierkanker. Verder luisteren de 3000 aanwezigen naar korte toespraken van Job Cohen, Emile Roemer, Marianne Thieme en natuurlijk Jolande Sap. Zij benadrukte nog eens het belang van een nieuwe Deltawet: 'Nederland krijgt nieuwe energie', een burgerinitiatief dat door de regeringspartijen onlangs in een la geschoven is omdat het slechts het 'beleid' van de regering in de wielen zou rijden. Zie: www.duurzaamheidsoverleg.nl.

Wat ik bij alle partijen miste was het uitgestoken gebaar. Oplossingen voor onze toekomstige energievoorziening is niet iets waar louter links of rechts een patent op heeft. Het moet gedragen worden vanuit de bevolking. Van onderstroom naar bovenstroom. Laat het zich als een eerder aangehaalde olievlek verspreiden onder de mensen. Het bleef nu teveel een voor-eigen-parochie-(s)preken. Het was een jammerlijk gemiste kans dat de VVD en het CDA akte de afwezigheid gaven. Graag had ik van de christelijke Verhagen eens willen weten welke rol hij voor kernenergie ziet zonder in gewetensnood te komen met zijn Bijbelse rentmeesterschap. Kernenergie maakt voor ongeveer vier procent deel uit van onze nationale energievoorziening. We zijn er niet afhankelijk van en moeten het ook niet willen worden. Verhagen: neem een voorbeeld aan uw collega Angela Merkel. De Duitsers geven aan schoon genoeg te hebben van kernenergie! Zon is liefde..... op een Duits terrasje zien we de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, op innovatieve wijze smeltdown gaan bij één enkele verdrinkende blik in de speciaal voor de Duitse verkiezingen, groenbelenste, betoverende ogen van Angela....

Onder een tintelende, knipogende zon ontmanteld zij op mysterieuze wijze.....dubieuze kernplannetjes smelten als wolken voor de zon en worden omgevormd tot sunny-energie! Onder het genot van een sigaret ebben de weeën van de liefde langzaam weg. Verward pakt Maxime de telefoon, toetst een nummer en hoort de stem van parlementair journalist Ferry Mingelen. “Met Maxime, het CDA is òm, halve kerntoezeggingen worden ingetrokken... alleen hoe vertel ik het thuis?” Na een korte stilte klinkt een antwoord “Tja....lastig, vraag het eens aan je voormalige spindocter...”.

Deze gedachtecronkels laat ik neuriënd achter me, terwijl ik met een vrolijk meloliedje in m'n hoofd terugwandelen naar de Prins Hendrikkade waar op Parkeerplaats 2 om 16.30 uur de bus zal vertrekken. De bus zie ik niet en de bus mij ook niet. Waar is dat eigenlijk, P2? Om 17.00 uur slenter ik het NS-station binnen en kom in de trein in gesprek met een Groningse studente fysiotherapie, studierend aan de Hanzehogeschool. Tegenover haar zit een Fransman die gemakkelijk overschakelt naar het Engels. Naast me zit een Vlaams sprekende vrouw. Aan de hand van de teksten op m'n bord spreken we over energie. Energie stroomt in alle talen alle richtingen uit. Onderstroom, bovenstroom. Grenzeloos, dwars door alles heen. De bron dat is de zon! ZON geeft energie, staat voor positiviteit, groei en is een bron van liefde zoals liefde bedoeld is.

Ik wens u happy energy, ieder op het dak van uw eigen mogelijkheden!